

DORINIO UGDYMO ORTODOKSŲ (STAČIATIKIŲ) TIKYBOS BENDROJI PROGRAMA

Parengė Doc. dr. Sergejus Neifachas

Turinys	
1. Paskirtis	2
2. Tikslai ir uždaviniai	2
2.1. Tikslai	2
2.2. Uždaviniai	2
2.1.1. Pradinio ugdymo uždaviniai	2
2.1.2. Pagrindinio ugdymo uždaviniai	2
3. Kompetencijų ugdymas dalyku	3
4. Pasiekimų sritys	4
5. Pasiekimų raida	4
6. Mokymosi turinys	7
6.1. Mokymosi turinys 1–4 klasei	7
6.1.1. 1-2 klasė	7
6.1.2. 3-4 klasė	8
6.2. Mokymosi turinys 5–8 klasės	9
6.2.1. 5 klasė	9
6.2.2. 6 klasė	11
6.2.3. 7 klasė	12
6.2.4. 8 klasė	13
6.3. Mokymosi turinys. 9–10 klasės	14
6.3.1. 9 klasė	14
6.3.2. 10 klasė	15
7. Pasiekimų vertinimas	16
8. Pasiekimų lygių požymiai	16
1-2 klasė	16
3-4 klasė	17
5-6 klasė	19
7-8 klasės	20
9-10 klasė	21

1. Paskirtis

Ortodoksų tikybos pamokose stengiamasi ugdyti krikščioniškąjį mokinių bendruomeniškumą, įtraukiant į ugdomąją veiklą visus, gerbiant kiekvieno pažiūras ir nuostatas. Pamokos supažindina su ortodoksų tikėjimu, atveria asmeninio ryšio su Kristumi svarbą, ugdo pasitikėjimą Dievu ir atvirumą žmonėms ir krikščionišką moralę. Temos formuluojamos krikščioniškoje antropologinėje plotmėje, įvardinant tuos asmens gyvenimo santykius, kurie yra pamatiniai, būtini žmonių bendravimui ir atpažįstami kaip labiausiai trokštami (pasitikėjimas, atsakomybė, globa, gailestingumas), aptariant jų stoką visuomenėje ir būdus jiems stiprinti (pagarba kiekvienam žmogui, atidumas kito poreikiams, asmeniško ryšio su Dievu ugdymas, rūpinimasis kūrinija). Teikiant mokytojui galimybę kūrybiškai atliepti į mokinių keliamas santykių problemas ir jas kartu svarstyti tikėjimo šviesoje, remiamasi „gyvenimo – tikėjimo – naujo gyvenimo“ metodologine rekomendacija.

2. Tikslai ir uždaviniai

2.1. Tikslai

Padėti mokiniams pažinti krikščioniškąsias vertybes kaip asmeniškai priimamus gyvenimo siekinius ir paskatinti jomis grįsti savo santykius su žmonėmis, Dievu, savimi ir pasauliu. Mokiniai supažindinami su ortodoksų tikėjimo pagrindais, jiems atveriamas asmeniško ryšio su Dievu svarba kasdieniame gyvenime, pagarbos kiekvienam žmogui būtinybę, skatinamas ir gilinamas jų santykis su Kristumi ir Bažnyčios bendruomene. Itin iškeliamas (bio)etinių, egzistencinių, socialinių, kultūrinių klausimų svarstymas tikėjimo šviesoje, bendravimas su krikščionimis ir tarpreliginis dialogas. Pasitelkus Šventojo rašto išmintį ugdyti ortodoksų teologinio raštingumo (biblinio teksto skaitymo ir suvokimo, Bažnyčios istorijos, kultūros paveldo pažinimo) kompetenciją, suteikti jaunajai kartai galimybę įsisąmoninti konfesinės ir pasaulietinės moralės pagrindus.

2.2. Uždaviniai

2.1.1. Pradinio ugdymo uždaviniai

Siekdami ortodoksų tikybos tikslo mokiniai:

- suvokia save kaip Dievo kūrinį, o pasaulį ir kitus žmones - kaip Dievo dovaną;
- mokosi suprasti ir pažinti Dievo apreiškimą Šventajame Rašte, Kristaus šeimą - Bažnyčią, jos gyvenimą ir šventimą;
- moka perimti krikščioniškąsias vertybes ir jomis grįsti santykį su Dievu, kitais, savimi, aplinka;
- ugdomi mokinių sąžinę, gailestingumą, gebėjimą derinti laisvę ir atsakomybę.

2.1.2. Pagrindinio ugdymo uždaviniai

Siekdami ortodoksų tikybos tikslo mokiniai:

- gilina krikščioniškąsias vertybines nuostatas ir taiko sprendžiant šiandienos problemas, atsiliepiant į kultūrinius ir moralinius iššūkius;
- ugdomi mokinių socialumą, gebėjimą bendrauti ir bendradarbiauti, atvirumą gyvenimo kaitai, savo vertės pajautimą ir norą tobulėti;
- susipažįsta su Ortodoksų Bažnyčios tikėjimo doktrinomis, Bažnyčios kultūriniu ir istoriniu paveldu;
- ugdomi krikščioniškąsias vertybes gerbiant įvairių pažiūrų žmones.

3. Kompetencijų ugdymas dalyku

Kompetencija	Kompetencijos raiška
3.1. Pažinimo kompetencija	Ortodoksų tikybos žinios grindžiamo teologine metodologine prieiga. Gamtos mokslų formuojamas pasaulėvaizdis yra papildomas filosofiniu-teologiniu pažinimu, dalykui būdingomis žiniomis ir iš to kylančiais gebėjimais, pamokose įsisavinama žmonijos kultūrinė patirtis. Mokiniai, kvestionuodami, vertindami ir pagrįsdami idėjas, mokosi kritinio mąstymo. Mokiniai skatinami reflektuoti savo mokymąsi, kelti naujus klausimus ir konstruoti filosofinį-teologinį pažinimą.
3.2. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	Dorinio ugdymo (ortodoksų tikybos) pamokose mokiniai skatinami pasitikėti savo jėgomis, prisiimti atsakomybę už savo veiksmus ir įsivertinti savo bei visuomenės poelgių pasekmes; ugdomas socialinis atsakingumas. Per savęs gilesnį pažinimą ugdoma savimonė, skatinama savitvarda ir atsakingas rūpinimasis sveikata. Dorinio ugdymo (ortodoksų tikybos) pamokose mokiniai ugdomi bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius.
3.3. Kūrybiškumo kompetencija	Dorinio ugdymo (ortodoksų tikybos) pamokose mokiniai tyrinėja krikščionišką kultūros paveldą, identifikuoja kūrybines galimybes. Generuoja idėjas ir problemų sprendimus etikos, moralės, liturgijos ir kt. pažinimo srityse. Kuria ar interpretuoja krikščionišką kultūrinį paveldą. Apmąsto savo ir kitų kūrybinius procesus ir rezultatus.
3.4. Pilietiškumo kompetencija	Dorinio ugdymo (ortodoksų tikybos) pamokose nagrinėjant bendruomenės, etikos, moralės ir kitas pažinimo sritis yra stiprinamas pilietinis tapatumas, skatinama socialinė atsakomybė ir aktyvumas. Nagrinėjamos pagarbos žmogaus teisėms ir laisvėms problemos ir ugdomas pilietinis angažuotumas, atsakingumas už bendruomenę. Dalyvavimas tikėjimo bendruomenėje yra siejamas su socialiniu aktyvumu ir bendruomeniškumu.
3.5. Kultūrinė kompetencija	Dorinio ugdymo (ortodoksų tikybos) pamokose ugdomas kultūrinis sąmoningumas, grindžiamas krikščioniška kultūros tradicija Lietuvoje ir pasaulyje. Ugdomas estetinis pažinimas ir skonis krikščioniškame mene ir muzikoje, skatinamas aktyvumas kuriant meninę raišką. Mokiniai susipažindami su kitomis religijomis ugdomi toleranciją, tarpkultūrinį dialogą ir supratimą.
3.6. Komunikavimo kompetencija	Dorinio ugdymo (ortodoksų tikybos) pamokose mokinys supranta įvairiomis formomis perteikiamą religinę ir etinę (moralinę) žinią, ją kritiškai vertina, interpretuoja ir pats perduoda tinkamai argumentuodamas bei paaiškindamas. Pamokose naudojamos kalbinė ir vizualinės raiškos priemonės. Pamokose mokiniams sudaromos sąlygos kurti, interpretuoti ir perduoti teologines-

	filosofines žinias, rasti informaciją įvairiuose informaciniuose šaltiniuose, ją patikrinti, skirti objektyvią informaciją nuo subjektyvios.
--	--

4. Pasiekimų sritys

Pasiekimų sritis	Pasiekimai
4.1 (A) Šventojo Rašto (ST) pažinimas	– (A1.) Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas – (A2.) Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas
4.2 (B) Tikėjimo turinio pažinimas	– (B1.) Jėzaus atpirkimo misija – (B2.) Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui – (B3.) Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu – (B4.) Bendravimas ir santarvės raiška
4.3 (C) Bažnyčia ir liturgija	– (C1.) Atsiliepiamas į Bažnyčios kvietimą
4.4 (D) Asmens tobulėjimas ir visuomenė	.
E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis	

5. Pasiekimų raida

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A. Šventojo rašto pažinimas				
A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas				
A1. Klausosi Dievo ir žmogaus dialogo Šventajame rašte, <u>supranta</u> , kad per Šventąjį Raštą esame Dievo kalbinami ir kviečiami atsiliepti. <u>Pavaizduoja</u> Šventojo Rašto pasakojimus.	A1. <u>Atpažįsta</u> Šventojo rašto žodinę / dvasinę prasmę ir <u>suvokia</u> skaitomo teksto turinį, įvykių eigą, moka naudotis Šventuoju raštu. <u>Apmąsto</u> savo santykį su Dievu, <u>klausinėja</u> apie tai, kas išgirsta, matyta, pajausta.	A1. <u>Paaiškina</u> Biblijos atsiradimo istoriją: nuo žodinio pasakojimo iki rašytinio teksto. <u>Susipažįsta</u> su ST ir NT struktūra, kanonu, žanrais.	A1. <u>Ivardija</u> Biblijos žodinę bei dvasinę prasmes ir paaiškina istorinį kontekstą. <u>Lygina</u> Biblijos pasakojimus ir paaiškina jų sąsajas su gyvenimu.	A1. <u>Nusako</u> Biblijos svarbą Bažnyčios gyvenime: liturgijoje, sakramentuose, asmeniniame gyvenime.
A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas				

A2. Šventojo rašto istorijose atranda atleidimo, gailestingumo, meilės žmonėms pavyzdžių.	A2. <u>Skaito</u> nurodytą biblinį tekstą, reflektuoja ir interpretuoja. <u>Atpažįsta</u> pasaulio sukūrimo biblinį vaizdą, pagrindžia bibliniu tekstu.	A2. Perskaitytą biblinio teksto pasakojimą <u>lygina</u> su gyvenimu. <u>Reflektuoja</u> ir <u>išreiškia</u> biblijos istorijų siužetus. <u>Analizuoja</u> biblinį tekstą kaip kultūrinį paveldą.	A2. <u>Skaitydamas</u> biblinius tekstus juos <u>sieja</u> su <u>istoriniu</u> teksto kontekstu. <u>Analizuoja</u> biblinius tekstus ir atpažįsta jų aktualumą, sieja su asmenine patirtimi.	A2. <u>Analizuoja</u> biblinius tekstus kitų literatūros tekstų kontekste: <u>interpretuoja</u> , <u>atpažįsta</u> biblinius motyvus, <u>sieja</u> pagrindines biblines istorijas mene ar literatūroje, <u>atpažįsta</u> biblinį pasakojimą ir jį atkuria.
B. Tikėjimo turinio pažinimas				
B1. Jėzaus atpirkimo misija				
B1. <u>Atsako</u> į klausimus apie Jėzaus gimimo ir Prisikėlimo istoriją.	B1. <u>Išvardija</u> kelis Šventuosius, <u>pasakoja</u> apie Jėzaus šeimą, Mergele Mariją.	B1. <u>Išvardija</u> Jėzaus dieviškumo ir žmogiškumo savybes. Pasakoja Jėzaus gyvenimo istoriją ir supranta jo misiją.	B1. <u>Atpažįsta</u> Jėzaus gimimo, mirties ir Prisikėlimo slėpinio požymius. <u>Išvelgia</u> ir supranta savo gyvenimo ir Išganymo istorijos sąsajas.	B1. <u>Sieja</u> Išsikūnijimo ir Išganymo slėpinių su Biblija. <u>Analizuoja</u> informaciją apie Jėzaus asmenį ir misiją.
B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui				
B2. <u>Papasakoja</u> apie Dievą kaip Tėvą ir Kūrėją.	B2. <u>Svarsto</u> , kokiam gyvenimui žmonės kviečia Jėzus. Kelia klausimus apie pasaulio biblinį ir mokslinį aiškinimą.	B2. <u>Paaiškina</u> Dievo apreiškimą ir veikimą per Švenčiausiąją Trejybę.	B2. <u>Išplėtoja</u> Švenčiausios Trejybės sampratą per Šventosios Dvasios pažinimą ir jos dovanų pritaikymą gyvenime. <u>Apibūdina</u> Jėzų kaip Mokytoją. <u>Bando</u> sekti Jėzaus ir krikščionybės idealais. <u>Analizuoja</u> Jėzaus	B2. <u>Supranta</u> evangelinį kvietimą ugdyti savo talentus ir gebėjimus. <u>Išvardija</u> Kūrėjo suteiktus talentus ir gebėjimus. <u>Kelia</u> savęs įprasminimo dabartyje ir ateityje klausimus.

			ir Jo aplinkos konfliktus NT.	
B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu				
B3. <u>Suvokia</u> gyvybės augimą ir kaitą, <u>pripažįsta</u> savo unikalumą. Nusako, kuo esame Dievo ypatingai apdovanoti.	B3. <u>Supranta</u> tikėjimo reikalingumą žmogaus gyvenimui. <u>Vertina</u> savo ir kitų skirtingumą, <u>įvardija</u> vertybes, kurios svarbios visiems žmonėms.	B3. <u>Įvardina</u> , kodėl žmonės tiki į Dievą. Nurodo ir <u>kritiškai vertina</u> netikėjimo priežastis. Paaškina tikėjimą, kaip santykį tarp Dievo ir žmogaus.	B3. <u>Aptaria</u> socialinių vaidmenų teises ir pareigas visuomenėje ir Bažnyčioje. <u>Apibūdina</u> savo socialinius vaidmenis. <u>Svarsto</u> asmens savarankiškumą ir galimybes rinktis, <u>įvardina</u> savo stiprybes, pateikia pavyzdžių, kaip galėtų jomis naudotis, pasitarnauti žmonėms.	B3. <u>Vertina</u> tikėjimo vaidmenį žmogaus gyvenime ir randa tikėjimo pavyzdžių. <u>Analizuoja</u> asmens pamatinius poreikius remdamasis krikščionišku požiūriu bei ieško būdų išspręsti problemas.
B4. Bendravimas ir santarvės raiška				
B4. <u>Pažįsta</u> šalia esančius žmones, jų skirtumus, juos <u>gerbia</u> . <u>Supranta</u> pagrindinių krikščioniškų švenčių prasmę.	B4. <u>Skiria</u> ortodoksų tikėjimą nuo kitų religijų, <u>gerbia</u> kitų žmonių apsisprendimo laisvę. <u>Atpažįsta</u> ir <u>įvardija</u> tikėjimo skirtumus ir juos gerbia, gali paašškinti keletą religinių simbolių.	B4. <u>Identifikuoja</u> didžiąsias pasaulio religijas, jas klasifikuoja. <u>Atpažįsta</u> kitų religijų simbolius ir juos paašškina.	B4. <u>Atpažįsta</u> ir <u>apibūdina</u> savo krikščionišką tapatumą. Lygina krikščioniškų konfesijų tikėjimo raišką su ortodoksų tikėjimu.	B4. <u>Ižvelgia</u> tikėjimo tradicijų įvairovę. <u>Skiria</u> Ortodoksų Bažnyčios ir religinių judėjimų vertybines nuostatas. <u>Komentuoja</u> , kad skirtingumai susiklostė istoriškai ir kultūriškai.
C. Bažnyčia ir liturgija				
C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą				
C1. <u>Skiria</u> sąvokas „Bažnyčia“ (bendruomenė) ir „bažnyčia“ (pastatas). Padedamas suaugusiųjų	C1. <u>Apibūdina</u> bažnyčios liturginių metų laikotarpius, religines šventes. <u>Supranta</u> sakramento sąvoką, <u>įvardija</u>	C1. <u>Atpažįsta</u> pagrindinius liturginius simbolius ir veiksmus bažnyčioje. <u>Pristato</u>	C1. <u>Aptaria</u> tikėjimo raiškos būdus, formas, simbolius: malda, liturgiją, sakramentus, spalvas,	C1. <u>Analizuoja</u> ir pagarbiai <u>vertina</u> liturgiją ir kūrybiškai įsitraukia į jos vyksmą. <u>Paašškina</u> sakramentų

tinkamai elgiasi bažnyčioje, skiria, kas yra malda ir savais žodžiais kreipiasi į Dievą dekodamas. <u>Geba</u> pasidalyti religine patirtimi, kaip tapo krikščioniu, gali <u>papasakoti</u> apie krikšto vardo globėjus.	sakramentus ir jų reikšmę.	Bažnyčios, kaip tarnaujančios bendruomenės prasmę. Žino sakramentų prasmes ir jų šventimą.	simbolius, meninę raišką.	šventimą bei sieja juos su žmogaus gyvenimo etapais.
D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė				
D1. <u>Susitaria</u> iškilus nesusipratimams, <u>moka</u> atsiprašyti, <u>sugeba</u> padėti kitiems. Mokosi puoselėti draugystę su žmonėmis ir bendrauja su Dievu maldoje.	D1. <u>Vertina</u> poelgius atsižvelgdama į Aukso taisyklę ir Dekalogą. Iškilus nesusitarimui, <u>moka</u> ieškoti savo kaltės ir ją pripažinti. Bando modeliuoti ir taikyti gyvenime įvairius susitaikymo būdus.	D1. <u>Atpažįsta</u> dvasinio gyvenimo trukdžius. <u>Žino</u> gerus darbus kūnei ir sielai, juos apibrėžia. Paaiškina, koks turėtų būti krikščionio gyvenimas.	D1. <u>Analizuoja</u> tikėjimo kelionės ir dvasinio augimo būdus. <u>Palygina</u> tikinčio ir netikinčio žmogaus prioritetus. <u>Suvokia</u> tikėjimo ir tautos tradicijų sąsajas.	D1. <u>Apibūdina</u> šiuolaikinio jaunimo kultūrą ir jos tendencijas, santykius su Bažnyčia ir Dievu. <u>Analizuoja</u> savo santykį su krikščioniškais ir tautinėmis tradicijomis ir vertybėmis.
E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis				
E1. Apibūdina kūriniją kaip Dievo dovaną, kodėl svarbu ją saugoti. <u>Ižvelgia</u> , kas kenkia kūno ir sielos sveikatai.	E1. <u>Džiaugiasi</u> gamtos grožiu, suvokia gamtos augimą, Dievo globą kūrinijai. Nusako krikščionišką požiūrį į save, aplinką, gamtą, įvardija žmogaus poveikį gamtai. <u>Ižvelgia</u> , kaip poelgiai veikia veikia savijautą.	E1. <u>Supranta</u> krikščionišką atsakomybę už kūriniją, prisideda prie darnios ekologinės aplinkos kūrimo. Dalyvauja socialinėje tarnystėje, pilietinėje veikloje.	E1. <u>Susipažįsta</u> su pagrindiniais socialinio Bažnyčios mokymo principais ir gali juo pagrįsti. Spręsdamas socialines problemas taiko socialinio Bažnyčios mokymo elementus.	E1. <u>Tyrinėja</u> Bažnyčios socialinį mokymą, <u>svarsto</u> ir siūlo, kaip jį pritaikyti bendruomenės gyvenime. <u>Stengiasi</u> vadovautis dvasinėmis vertybėmis: Dekalogu ir darbais, atsispirti vartotojiškai nuostatai.

6. Mokymosi turinys

6.1. Mokymosi turinys 1–4 klasei

6.1.1. 1-2 klasė

A. Šventojo rašto pažinimas.

A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas. Susitikti su Tuo, kuris mane kviečia. Kaip ir kodėl atsirado pasaulis? Dievas yra mylintis Kūrėjas. Kokius jo kūrinis žinome, kodėl jais džiaugiamės? Kaip ir kuo dėkojame Dievui už mums dovanotą pasaulį? Šventųjų gyvenimo pavyzdžiai.

A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas. Kas yra Šventasis Raštas? Per Šventąjį Raštą pažįstu savo Dievą. Kodėl ir kaip Dievas kreipiasi į žmogų? Samuelio istorija. Kaip galime atsiliiepti į Dievo kvietimą?

INTEGRACIJA: Pasaulio pažinimas, etika, dailė.

B. Tikėjimo turinio pažinimas.

B1. Jėzaus atpirkimo misija. Iš kur sužinau apie Jėzaus gyvenimą? (Apsireiškimas Marijai, Rytų išminčiai, Jėzaus vaikystė, stebuklai, pagalba žmonėms, malda, kančia, Prisikėlimas). Jėzus nori, kad būčiau Jo bičiulis – kaip galėčiau į tai atsiliiepti?

B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui. Ar viską apie Dievą galėtume lengvai paaiškinti ir įsivaizduoti? Dievas yra Asmuo, kaip ir aš, tačiau yra slėpinys, kurio negaliu suvokti. Aš galiu su Juo bendrauti, Jį pasikviesti.

B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu. Kuo esu ypatingas, kuo skiriuosi nuo kitų? Kaip galiu išreikšti dėkingumą už tai, kad esu apdovanotas? Augti yra džiugu: kaip aš išreiškiu džiaugsmą ir dėkingumą Kūrėjui? Visi esame apdovanoti: turime kūną ir sielą, protą ir valią. Kuo esu ypatingas, kuo skiriuosi nuo kitų? Kaip galiu išreikšti dėkingumą už tai, kad esu apdovanotas?

B4. Bendravimas ir santarvės raiška. Mokausi bendrauti su kitais ir su Jėzumi. Džiugu susitikti su Jėzumi: Jis mus daro geresnius, malonesnius, draugiškesnius. Kas lengviau – klausytis ar pačiam kalbėti? Kažkas mūsų viduje padeda nuspręsti – kas tai galėtų būti? Sąžinė – Dievo balsas ir brangi Jo dovana. Kodėl žmonės tariasi dėl įvairių dalykų, susitaria žodžiu, rašo sutartis, kuria taisykles bei įsakymus? Kas padeda, o kas trukdo laikytis susitarimų? Mozės istorija. Nepaisydami Dievo Įsakymų negalime gyventi – kodėl?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė.

C. Bažnyčia ir liturgija.

C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą. Kas yra bažnyčia, o kas Bažnyčia? Kaip aš pasisveikinu su Dievu? Kokias žinau didžiausias Bažnyčios šventes? Ką švenčiame per Kalėdas? Šv. Velykos – pati didžiausia šventė. Kodėl? Sekmadienis – ypatingoji diena. Kodėl? Esu kviečiamas švęsti ir aš, nejaugi atsisakyti?

INTEGRACIJA: Etika, dailė, muzika.

D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė.

Kokį bendravimą vadiname gražiu ir kodėl? Gera, kai esu mandagus ir broliškas. Koks yra tikras draugas? Kaip susirasti draugų? Draugystė krikščionių bendruomenėje, Bažnyčioje. Draugystės pavyzdžiai iš Šventųjų gyvenimo istorijų. Kas žmones suartina? Mano šeima ir kitos šeimos. Kas sieja žmones šeimoje? Šventinės tradicijos.

INTEGRACIJA: Etika, dailė.

E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis.

Kas yra gyvybės Davėjas ir Palaikytojas? Visa, kas gyva, auga ir kinta. O kaip keičiuosi aš? Kodėl ir kaip saugome savo ir kitų gyvybę? Sveikata yra trapi dovana.

INTEGRACIJA: Pasaulio pažinimas, etika, dailė.

6.1.2. 3-4 klasė

A. Šventojo rašto pažinimas.

A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas. Naujasis Testamentas – Geroji Naujiena mums. Evangelija ir evangelistai – ką šie žodžiai reiškia? Kokia yra Geroji Naujiena? Naujajame Testamente ieškau gerų žinių apie Dievo karalystę ir kaip galiu prisidėti ją kuriant. Žodžio liturgija Bažnyčios šventime: kaip ji mums padeda suprasti švenčių prasmę?

A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas. Šventas Raštas – ypatinga knyga. Kas parašė Šventąjį Raštą? Kodėl Šventąjį Raštą vadiname Knygų knyga? Mokausi pažinti Šventąjį Raštą, jį skaityti, jo klausytis ir suvokti, ką Dienas man kalba.

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, pasaulio pažinimas, etika, dailė.

B. Tikėjimo turinio pažinimas.

B1. Jėzaus atpirkimo misija. Dievas mus nuolat kalbina ir kviečia. Kodėl? Abraomo istorija. Izaoko ir Jokūbo istorijos. Dievas dažniausiai veikia per žmones. Kaip mes tai patiriame? Šventieji moko mylėti: meilės pavyzdžiai Šventųjų gyvenimuose; Mergelė Marija. Šventieji mus lydi: Šventųjų bendravimas.

B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui. Viešpats mus lydi: žmogus ieško džiaugsmo. Geroji Jėzaus Naujiena (Amžinasis gyvenimas). Norime būti laimingi (krikščionio gyvenimas). Laikinieji ir amžinieji dalykai. Esu kviečiamas rinktis tai, kas mažina, ir nenusiminti dėl to, kas laikina. Kuo galiu prisidėti, kad ateitų Dievo karalystė?

B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu. Kuo esu ypatingas ir vertingas? Ar esu vertingesnis už kitus ir kodėl? Dievo man dovanotosios būdo savybės – kaip tu naudojusi? Kaip tikėjimas pratirtina mano gyvenimą?

B4. Bendravimas ir santarvės raiška. Dievas – visų Tėvas, Jis pažįsta ir myli kiekvieną. Koks yra mano bendravimas su kitais žmonėmis? Mano bendraamžiai ir aš? Kaip aš priimu tai, ką sako kiti? Aukso taisyklė – kodėl ji „auksinė“? Gal verta ją išbandyti – čia ir dabar?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, pasaulio pažinimas, etika.

C. Bažnyčia ir liturgija.

C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą. Kas yra simbolis? Kokie yra religiniai ženklai ir simboliai? Kuo krikščionims svarbūs šviesos, duonos, kryžiaus ženklai? Liturginio kalendoriaus spalvos, simboliai – ką jie atskleidžia?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, pasaulio pažinimas, etika.

D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė.

Dauguma žmonių tiki į Dievą, tačiau ne visi vienodai. Kodėl? Ką žinau apie kitas religijas? Kuo nuo kitų religijų skiriasi ortodoksų tikėjimas? Kuo tiki visi krikščionys? Kuo jiems svarbus Jėzus Kristus? Jėzus ir aš: ką Kristus reiškia man?

INTEGRACIJA: Etika, dailė, muzika.

E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis.

Kas gali pakenkti mano kūnui ir sielai? Kūrėjas nori, kad būtume sveiki ir laimingi. Kodėl ir kaip suagome bei stipriname kūno sveikatą? Kaip galiu puoselėti ir stiprinti sielos sveikatą?

6.2. Mokymosi turinys 5–8 klasės

7.2.1. 5 klasė

A. Šventojo rašto pažinimas.

A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas. Šventojo Rašto kilmė, autorystė, keli jo žanrai. Mano mėgstama Biblijos ištrauka. Kodėl sakoma, kad Šventasis Raštas yra visų laikų žmonių Knyga?

A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas. Kodėl turėčiau skaityti Šventąjį Raštą? Kas man gali padėti šią Knygą suprasti? Kodėl ir kaip Dievas kalbina žmogų? Kodėl Abraomo, Mozės, Dovydo istorijos svarbios šiandien? Kodėl Dievas išrinko vieną tautą?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, pasaulio pažinimas, etika, dailė, istorija.

B. Tikėjimo turinio pažinimas.

B1. Jėzaus atpirkimo misija. Ką istorijos mokslas žino apie Jėzų? Ką apie Jėzų evangelistai papasakoja daugiau už istorikus? Kaip Jėzus save pristato Evangelijoje? Kaip susiję tikėjimas ir pasitikėjimas? Kokie tikėjimo klausimai man aktualūs, neaiškūs?

B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui. Kas yra laimė? Įvairios laimės sampratos. Kokius kelius į laimę gali pasiūlyti krikščionių tikėjimas ir Šventasis Raštas (palaiminimai, teisingumas, taika, ramybė, išlaisvinimas)?

B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu. Gyvybės dovana, jos trapumas. Kam už ją turėčiau dėkoti? Dėkingumas ir atsakomybė – dovanas dera saugoti ir branginti. Kodėl tikėjimas, Bažnyčia, Dievas neišsprendžia ligos, mirties keliamų problemų?

B4. Bendravimas ir santarvės raiška. Kai nuomonės nesutampa, neretai susipykstame. Kas yra diskusija? Kaip ginčiuose gali rasti tiesa? Draugystė, atvirumas, pasiaukojimas Šventajame Rašte: esu sukurtas draugystei su Dievu ir žmonėmis. Kam aš galiu patikėti ir kam patikiu savo mintis, jausmus, patirtis? Būti kartu – tai įsipareigojimas kitam. Draugystės principai. Draugystė ir religinis tikėjimas. Ką žinau apie slavų ir lietuvių kilmę, senovės tikėjimą, mūsų tautos tradicijas? Ką reiškia žodžiai „krikščionis“, „katalikas“, „ortodoksas“? Kokiai religinei bendruomenei priklausau?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, pasaulio pažinimas, etika, dailė, istorija.

C. Bažnyčia ir liturgija.

C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą. Kuo skiriasi šiokiadieniai ir šventės? Šventumo ir šventimo sampratos. Apaštalų darbai apie pirmųjų krikščionių šventimą. Sekmadienio kilmė ir prasmė. Kokie yra mano, mūsų sekmadieniai? Kodėl ir kaip Bažnyčios apeigose skaitomas Šventasis Raštas?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija.

D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė.

Kodėl Dievui svarbūs mano santykiai su kitais? Ką reiškia bendrauti atsakingai? Ką reiškia Šventojo Rašto žodžiai „artimas“, „artimo meilė“. Gerojo samariečio pavyzdys. Kas padeda gerbti save ir kitus?

E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis.

Ar visi turime sažinę? Kaip ją atpažinti ir ką ji pataria? Nuodėmė – klaida ar kas nors daugiau? Kaip galėčiau kontroliuoti savo žodžius, veiksmus, elgesį ir numatyti jų pasekmes? Susitaikymo su savi, kitais ir Dievu svarba.

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė.

6.2.2. 6 klasė

A. Šventojo rašto pažinimas.

A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas. Kaip žmonės atsiliepė Dievui Senajame Testamente? Kaip žmogus atsiliepia Dievui Šiandien? Kas yra Evangelija?

A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas. Kaip ir su kuo Jėzus bendravo? Apaštalų pašaukimas. Ar Jėzus mane kvieštų apaštalauti? Kodėl? Jėzaus santykių su žmonėmis ypatumai evangeliniuose pasakojimuose.

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika.

B. Tikėjimo turinio pažinimas.

B1. Jėzaus atpirkimo misija. Kaip Jėzus gali būti ir Dievas, ir žmogus tuo pačiu metu? Kokia Jėzaus misija žemėje? Ar įmanoma žmogaus protu atskleisti, kas Dievas yra Trejybė?

B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui. Žmogiškumas: pareiga ir teisė mylėti: kiekvienas trokšta meilės; šeima – meilės namai. Esu ne vienas – esu nevienišas gyvenime ir tikėjime. Einu kartu su Dievu: Jėzus pasilieka tarp mūsų sakramentuose; mano unikalumas išlieka: tikiu Amžinąjį gyvenimą.

B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu. Dievas sukūrė nuostabią gamtą ir patikėjo ją mums globoti. Iš kur kyla ekologinės grėsmės? Kaip jas įveikti? Ar tikrai negaliu nieko pakeisti? Ką galiu daryti, kad neterščiau aplinkos ir saugčiau tai, kas sukurta? Mūsų atsakomybė už aplinką ir gamtą.

B4. Bendravimas ir santarvės raiška. Kaip išmokti mandagiai diskutuoti? Susitarimai ir žodžio laikymosi svarba. Kam skirti Dievo, Bažnyčios įsakymai? Ar jie aktualūs mūsų laikais? Suaugusieji ir aš: kuo esame panašūs, kuo skiriamės? Kodėl kartais nesutariame su vyresniaisiais? Kaip skirtingos kartos gali praturtinti vienos kitas? Vaiko teisės – tai ir pareigos. Suaugusiųjų teisės ir atsakomybė. Ką reiškia artimo meilė? Galiu melstis už kitus. Kodėl žmonės skirtingai garbina Dievą? Kokios yra didžiausios pasaulio religijos, kokie jų simboliai, šventovės, šventės, šventraščiai, šventikai? Rytų religijos ir Krikščionybė. Kas vienija įvairių religijų žmones?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, biologija, etika, dailė, istorija.

C. Bažnyčia ir liturgija.

C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą. Kokias krikščioniškas vertybes galėčiau išvardyti? Ko mane moko Lietuvos Ortodoksų Bažnyčia? Ar įmanoma tai įgyvendinti? Koks būtų pasaulis, jei visi paisytų Dekalogo? Kodėl vertėtų to siekti? Bažnyčia turi gyvų pavyzdžių, kad įmanoma tai padaryti.

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija, muzika, technologijos.

D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė.

Mano būdas: kokias kitų ir savo paties charakterio savybes vertinu? Kaip jas ugdyti? Kuo man gali padėti Dievas? Kodėl prasminga kurti gėrį? Esu laisvas kaip ir mano Kūrėjas ir kokiais būdais galiu tobulinti save ir pasaulį.

E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis.

Ar visiems privalome daryti gera ir kodėl? Mano indėlis rūpinantis bendra nuosavybe, aplinka ir žmonėmis. Sąžiningumas, gailestingumas, teisingumas mano aplinkoje. Kodėl ir kaip Bažnyčia rūpinasi žmonėmis? Kuo ir kaip galiu prisidėti?

6.2.3. 7 klasė

A. Šventojo rašto pažinimas.

A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas. Šventasis Raštas apie žmogaus paskirtį. Dievas sukūrė žmogų pagal savo paveikslą. Ką reiškia, kad esu asmuo ir turiu ypatingą paskirtį Dievo plane? Mūsų atsakomybė už kitą ir už mums dovanotą pasaulį. Kokios sąsajos tarp Biblijos ir pasaulio istorijos? Kokį palikimą esame gavę?

A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas. Šventasis Raštas padeda pažinti Šventąją Dvasią. Kas yra Šventoji Dvasia? Kokių Jos simbolių esama Šventajame Rašte? Koks Jos vaidmuo žmogui, Bažnyčios bendruomenei, pasauliui, man? Kokios yra dvasinės dovanos, kaip jos reiškiasi? Šventosios dvasios liudijimai šiuolaikinėje visuomenėje.

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija.

B. Tikėjimo turinio pažinimas.

B1. Jėzaus atpirkimo misija. Kodėl visi kuo nors tiki? Kuo šiandien tiki dauguma žmonių? Kuo tikiu aš? Kokie yra mūsų tikėjimo sunkumai? Ką mums duoda tikėjimas? Kokie kelrodžiai yra melagingi? Mano tikėjimo kelionė: galiu pasikliauti Dievo vedimu.

B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui. Ką apie žmogų sako jo kūnas? Vyras ir moteris – Dievo dovana vienas kitam. Dievo meilės atspindys šeimos bendrystėje.

B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu. Tikėjimas turėtų padėti man suvokti savo vertę ir gyvenimo prasmę. Ar taip yra ir kodėl? Kuo aš pasitikiu? Ko šiais laikais galima pasimokyti iš švč. Mergelės Marijos? Kas stiprina ar žeidžia mano tikėjimą?

B4. Bendravimas ir santarvės raiška. Ar kiekviena grupė yra bendruomenė? Kokie santykiai būdingi tikrai bendruomenei? Kaip aš pats pritaikau evangelinę artimo sampratą bendraudamas? Kaip galiu save realizuoti bendruomenėje, draugystėje, neprarasdamas savasties?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija.

C. Bažnyčia ir liturgija.

C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą. Kodėl reikia bendruomenės ir kaip ją suburti? Kokia bažnytinės bendruomenės paskirtis? Kuo turininga mūsų Bažnyčia? Kas yra Tradicija? Kodėl ji tokia svarbi ortodoksų

tikėjime? Tradicija – vienas iš mūsų tikėjimo šaltinių. Kaip Bažnyčioje tradicija tęsiama ir kaip keičiasi įvairios tradicijos?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija, muzika.

D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė.

Kokį matau save ir kokį mane moko kiti? Kokie mano socialiniai vaidmenys? Kokios mano svajonės, kokios jų įgyvendinimo galimybės. Kokia asmenybe norėčiau tapti ir kaip to siekiu?

E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis.

Kokie virtualūs bendravimo būdai man reikalingi? Tokio bendravimo galimybės ir pavojai. Kada mūsų bendravimas tikrai autentiškas, o kada fiktyvus? Koks žiniasklaidos poveikis žmogui ir man pačiam? Kaip naujos technologijos gali padėti augti mūsų dvasiai?

6.2.4. 8 klasė

A. Šventojo rašto pažinimas.

A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas. Ką reiškia sandora? Kodėl Dievas sudarė sandorą su žmogumi? Sudaręs sandorą, esu laisvas rinktis gerį ar blogį ir atsakau už visas pasekmes. Kaip Senajame Testamente parodoma nuodėmės kilmė? Ko iš manęs tikisi Dievas ir žmogus? Dievo paveikslas ir panašumas manyje – kaip tai mane įpareigoja?

A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas. Apie kokį Jėzaus iššūkį visuomenei kalbama Naujajame Testamente? Kaip sprendžiami nesutarimai? Kaip Jėzus sprendė nesutarimus, kaip ir su kuo bendravo? Koks mano požiūris į Jėzų, koks mano santykis su Juo?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija.

B. Tikėjimo turinio pažinimas.

B1. Jėzaus atpirkimo misija. Jei Dievas mus myli ir veda, kodėl egzistuoja blogis, kančia? Kančios neišvengiamumas. Krikščionybės požiūris: kančią galima įprasminti, o mirtis nėra pabaiga. Kaip galime paguosti nelaimėje, padėti kenčiantiems?

B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui. Kuo skiriasi sąvokos įsimylėti ir mylėti? Kokia jausmų, proto, valios įtaka meilei? Kaip meilę apibūdina šv. Paulius Himne meilei?

B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu. Kas man augant išliko pastovu ir nekintama? Kokie yra dabartinio laikotarpio iššūkiai? Kas gali pakenkti fizinei ir dvasinei mūsų sveikatai? Kodėl turėčiau dėkoti Dievui ir artimiesiems už šį amžiaus tarpsnį?

B4. Bendravimas ir santarvės raiška. Kodėl mums reikia kitų žmonių? Kokiais principais remiantis galima kurti stiprią bendruomenę ir kaip galima ją išlaikyti? Kaip bendraujant derinti atvirumą, atsargumą, ištikimybę, kritiškumą. Kaip suprasti evangelinę artimo meilę – ar asmens orumas dera su nuolankumu? Nuo ko priklauso kiekvieno žmogaus orumas ir vertė?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija.

C. Bažnyčia ir liturgija.

C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą. Ką reiškia būti krikščioniu? Ką reiškia būti ortodoksu? Kas yra sakramentai ir kokią vietą jie užima mano gyvenime? Sutvirtinimo sakramento paskirtis. Sekminių įvykio ir šios šventės prasmė, asmeninės mano Sėkminės.

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija, muzika.

D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė.

Kodėl šeimoje kiekvienas žmogus gali jaustis vertingas? Kokie būna ir kokie turėtų būti santykiai šeimoje? Apie kokią šeimą svajoju? Ar įmanomas tobulo šeimos modelis? Bažnyčia apie šeimos vertingumą. Ką iš savo šeimos norėčiau perimti ir ką norėčiau keisti?

E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis.

Kodėl reikalingi autoritetai? Kada rodoma pagarba, o kada paklūstama iš baimės? Kas būtų, jeigu Jėzus būtų mano Mokytojas? Tikejimas padeda sutarti: autoritetai ir pasotikėjimas; eucharistinis Jėzus mane stiprina; sakramentinis susitaikymas. Dievas skatina įsipareigoti gėriui: asmeninė atsakomybė; pasitikėjimas savimi ir kitais; pasitikėjimas Dievu.

6.3. Mokymosi turinys. 9–10 klasės

6.3.1. 9 klasė

A. Šventojo rašto pažinimas.

A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas. Kur ir kaip egzistuoja blogis? Kaip Šventasis Raštas atskleidžia blogio kilmę ir priežastis? Kaip blogį ir nuodėmę įveikia Dievas – Kūrėjas ir Atpirkėjas? Kaip Dievas mane gydo ir laisvina?

A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas. Sąžinė, Šventasis Raštas ir Bažnyčios mokymas – puikūs orientyrai rinktis gerį ir įveikiant blogybes: kovoti su blogiu pradėtu nuo savęs. Ką krikščioniui reiškia gyventi laisvai ir atsakingai?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija.

B. Tikėjimo turinio pažinimas.

B1. Jėzaus atpirkimo misija. Kuo siejasi mano asmens vardas su Dievo kvietimu? Kaip atsiliepiu į pašaukimą gyventi, mylėti, daryti gera? Ką reiškia šv. Pauliaus pasakymas, kad esame Dievo įsūniai ir paveldėtojai? Kaip tai įvyksta per Kristų?

B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui. Kas yra pašaukimas? Kaip žmogaus pašaukimą tarnystei atskleidžia šv. Pauliaus laišakai? Kaip sąžinė veikia mano elgesį ir apsisprendimą? Sąžinė padeda ar trukdo laisvei ir gyvenimo pilnatvei? Kas gali sąžinę iškreipti? Kaip suderinti laisvę su atsakomybe tiesai? Kaip aš save ugdu? Kas dar mane ugdo, padeda skleistis?

B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu. Dievas mus kuria laisvus ir mūsų laisvės nevaržo. Kaip suprantu asmens laisvę? Laisvė „nuo ko“ ir laisvė „kam“. Kodėl laisvė neatsiejama nuo atsakomybės? Už ką esu atsakingas? Galimybės pasirinkti santykį su žmonėmis, Dievu, pasauliu, savimi. Kas padeda žmogui teisingai pasirinkti ir laisvėti? Kuo pasireiškia Dievo kvietimas, globa?

B4. Bendravimas ir santarvės raiška. Kokia mano tautos, šalies, praeities ir ateities siekiai man svarbūs ir brangūs? Kodėl visos tautos puoselėja savo tautos vertybes? Kaip Bažnyčia skleidžia mokymą apie taiką ir vienybę, kaip prie to prisidedu „aš“. Kodėl Kristus vadinamas Taikos kunigaikščiu.

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija, geografija.

C. Bažnyčia ir liturgija.

C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą. Kokios yra mano svajonės apie ateitį, profesijos pasirinkimą? Kas yra karjera, o kas pašaukimas? Kam esame pašaukti visi ir kiekvienas? Bažnyčios mokymas apie pašaukimus pašvęstajam gyvenimui ir šeimai: koks mano pašaukimas?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija

D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė.

Kas aš esu ir koks norėčiau tapti: kokie mano talentai, gebėjimai, idealai? Kokia galėtų būti mano misija pagal Dievo planą? Kaip siekiu tapti asmenybė ir ką man tai reiškia?

E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis.

Kodėl laikas yra dovana? Ką reiškia prasmingai būti čia ir dabar? Kas yra mano laiko ėdikai? Kodėl dauguma žmonių nuolat skuba? Kokios yra skubėjimo pasekmės? Gyvenim laikinumas ir amžinumas, chronos ir kairos. Laiko pašventinimas ir šventinis laikas.

6.3.2 10 klasė

A. Šventojo rašto pažinimas.

A1. Biblijos pasakojimo klausymas ir pažinimas. Šventasis Raštas ir mokslas. Kodėl visais laikais svarbu ir tikslinga skaityti Šventąjį Raštą? Kokios sukūrimo istorijos sąsajos su ekologija? Kuriose srityse Kūrėjas kviečia mus bendradarbiauti? Mokslas ir tikėjimas apie pasaulio sukūrimą – kaip tai suderinti? Kaip suprasti teiginį, kad esame pasaulio valdytojai, bet ne valdovai?

A2. Šventojo rašto skaitymas ir suvokimas. Kodėl galima teigti, kad yra amžinasis gyvenimas? Koks yra amžinojo gyvenimo ryšys su dabartimi? Kas yra Dievo karalystė Šventajame Rašte, kaip ji pasireiškia čia ir dabar? Kas yra šventųjų bendravimas?

INTEGRACIJA: Gimtoji kalba, etika, dailė, istorija, muzika, technologijos, biologija.

B. Tikėjimo turinio pažinimas.

B1. Jėzaus atpirkimo misija. Kuo pasižymi jaunų žmonių malda? Kaip Šventasis Raštas moko ir padeda melstis? Kodėl ir kaip meldėsi Jėzus? Kaip galiu apibūdinti maldą ir ką pasakyčiau apie savo maldos gyvenimą? Kaip supranti pasakymą „jis turi maldos dovaną“?

B2. Dievo slėpiniai ir apreiškimai žmogui. Šventosios Dvasios dovanų paskirtis. Kaip suprasti šventumą ir kodėl verta jo siekti? Kodėl šventumas daug kam atrodo kaip laisvės ir pilnatvės suvaržymas? Mano asmenybės atsiskleidimo perspektyva šventume: būti savimi geriausia prasme.

B3. Gyvenimo klausimai tikėjimo požiūriu. Kodėl visi norime būti laimingi? Kada patiriame laimę? Kaip laimė priklauso nuo santykio su kitais, Dievu, savimi, aplinka? Kas padeda įprasminti mano gyvenimą žemėje? Ką reiškia amžinoji laimė danguje? Ką apie laimę primena Jėzaus palaiminimai – Dangaus Karalystės „konstitucija“?

B4. Bendravimas ir santarvės raiška. Žmogus ieško Dievo: kodėl yra tiek daug religingumo variantų? Naujojo religingumo reiškiniai visuomenėje ir krikščionybė. Koks yra jaunimo požiūris į tradicinę Bažnyčią ir koks jų santykis su ja? Kaip mūsų Bažnyčia kviečia jaunimą? Kaip jaunimas gali paveikti Bažnyčią? Ką Bažnyčia gali duoti man, ką galiu jai duoti aš?

C. Bažnyčia ir liturgija.

C1. Atsiliepimas į Bažnyčios kvietimą. Ką mums siūlo Bažnyčios socialinis mokymas skurdiui mažinti, neįgaliųjų, vyresniojo amžiaus žmonių padėčiai gerinti? Kaip mūsų visuomenė sprendžia socialines problemas? Kodėl ir kaip gali padėti vargstantiems ir kokių būdu tai gali mane patį praturtinti?

D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė.

Kokie mano tikslai ir gyvenimo prioritetai? Kaip pasireiškia mano unikalumas? Esu svarbus, reikalingas Dievui ir žmonėms – kaip tai pasireiškia?

E. Moralė / etika arba žmogus ir pasaulis.

Kas yra globalizacija? Kokios yra globalios kultūros ir visuomenės teigiamybės ir neigiamybės? Kurios vertybės yra pastovios, o kurios kinta? Kaip Bažnyčia siūlo atsilipti į globalizacijos, vartotojiškumo problemas ir kaip padeda jas spręsti? Socialinis Bažnyčios mokymas ir jo pritaikymas.

7. Pasiekimų vertinimas

Dorinio ugdymo (etikos ir tikybos) dalykų mokymosi pasiekimai vertinami ir fiksuojami mokyklos nustatyta tvarka. Vertinant dorinio ugdymo mokymosi rezultatus, svarbu susitarti dėl aiškių vertinimo kriterijų, jie turi būti žinomi ir mokiniams, ir jų tėvams. Kriterijai turėtų būti vienodi vertinant abiejų dalykų – tiek etikos, tiek tikybos – mokymosi rezultatus, atitinkantys programoje aprašytus pasiekimų lygius kiekvienam koncentruui. Pasiekimų lygių požymiai aprašyti išskiriant keturis pasiekimų lygius: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis. Pasiekimų lygiai siejami su mokinio pasiekimų vertinimu pažymiais: slenkstinis lygis (I) – 4, patenkinamas lygis (II) – 5-6, pagrindinis lygis (III) – 7-8, aukštesnysis lygis (IV) – 9-10. Vertinama tik tai, ko mokiniai buvo mokomi. Pateikiant vertinimo informaciją akcentuojama ne klaidos ar nesėkmės, o tai, kokią pažangą padarė mokinys. Būtina gerbti mokinio pasaulėžiūrinį apsisprendimą, nuomonių įvairovę, tai neturėtų būti sudedamoji vertinimo dalis.

Rekomenduojama dorinio ugdymo pasiekimus vertinti pasirenkamais pažangos fiksavimo būdais: pažymiais, „įskaityta“, „neįskaityta“, „padarė pažangą“, kaupiamuoju vertinimu, pažangos stebėjimo ir vertinimo aplanku ir pan. Pradinio ugdymo klasėse naudojami pasiekimų aprašai, mokyklos sprendimu jie gali būti naudojami ir vyresnėse klasėse.

Dorinio ugdymo pamokose labai svarbus formuojamasis ugdomasis vertinimas, kai ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), planuoti savo veiklas ir siekinius. Taikomas įsivertinimas padeda apmąstyti mokymosi procesą ir numatyti tolimesnius žingsnius. Jis gali būti naudojamas užduoties, pamokos pabaigoje, taip pat baigus tam tikrą temą arba apibendrinant vienai pasiekimų sričiai priklausančias temas.

Diagnostinis vertinimas atliekamas pradedant ar baigus tam tikrą mokymosi temą ar periodą. Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą. Pateikiant užduotis mokiniams, turėtų būti paaiškinama, ką reikia atlikti, kaip bus vertinamas darbas, ką reiškia užduotį atlikti gerai ir kokie yra vertinimo kriterijai.

Mokinių pasiekimų vertinimas ir stebima pažanga yra komunikuojama tėvams mokyklos nustatyta tvarka. Mokinių dorinio ugdymo pasiekimai viešai tarpusavyje nelyginami, vertinimo informacija mokiniams ir tėvams pateikiama individualiai

8. Pasiekimų lygių požymiai 1-2 klasė

Pasiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 <u>Džiaugiasi</u> gamtos grožiu, žmonėmis, <u>suvokia</u> juos kaip Dievo kūrinis.	A1.2 <u>Jaučia</u> poreikį rūpintis gamta, <u>suvokia</u> save kaip ypatingą Dievo kūrinį.	A1.3 <u>Skiria</u> Dievo kūrinis nuo žmogaus kūrinį, <u>suvokia</u> gyvybės augimą ir kaitą, Dievo globą kūrinijai.	A1.4 <u>Mašto</u> apie pasaulį kaip Dievo dovaną žmonėms. <u>Pasakoja</u> pasaulio sutvėrimo istoriją.
A2.1 <u>Atpasakoja</u> perskaitytą biblinį tekstą, <u>geba</u> Bibliją <u>išskirti</u> iš kitų knygų.	A2.2 <u>Ivardija</u> , kuo Biblija skiriasi nuo kitų knygų, <u>žino</u> jos Autorių. <u>Perskaito</u> nurodytą biblinį tekstą.	A2.3 <u>Perskaito</u> ir <u>kūrybiškai pristato</u> biblinį tekstą. Pasakoja kelias Šventojo Rašto istorijas.	A2.4 <u>Supranta</u> Biblijos išskirtinumą, moka <u>klaustyti</u> ir <u>išgirsti</u> Dievo žodį.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 <u>Žino</u> Jėzaus tėvų vardus ir miestelio, kuriame gimė pavadinimą. <u>Gali papasakoti</u> kelis Jėzaus gyvenimo įvykius.	B1.2 <u>Papasakoja</u> Jėzaus gimimo ir susitikimo su Jėzumi istorijas. Žino Kalėdų, Velykų šventinius simbolius.	B1.3 <u>Paaiškina</u> tikrąją Kalėdų šventės ir susitikimo su Jėzumi prasmę. <u>Paaiškina</u> velykinių simbolių reikšmę.	B1.4 <u>Ivardija</u> pagrindinius Jėzaus gimimo istorijos veikėjus ir žino jų vaidmenį. <u>Papasakoja</u> Jėzaus Prisikėlimo istoriją.
B2.1 <u>Skiria</u> Dievo ir žmogaus kūrinis.	B2.2 <u>Paaiškina</u> , kuo skiriasi kūrėjas nuo kūrinio.	B2.3 <u>Apibūdina</u> , kas yra Dievas Kūrėjas.	B2.4 <u>Sukuria</u> ir <u>palygina</u> savo kūrinį su Dievo kūriniais. <u>Ivardija</u> , kad Dievas - gyvybės davėjas.
B3.1 <u>Ivardija</u> penkis pojūčius, kuriais Dievas suteikė galimybę pažinti Jo sukurtą pasaulį.	B3.2 Iš savo patirties <u>pateikia pavyzdžius</u> , kad ne viską galime pažinti penkiais pojūčiais.	B3.3 <u>Ivardija</u> , kad tikėjimas ir protas leidžia giliau pažinti Dievo sukurtą pasaulį (ir angelus) ir patį Dievą.	B3.4 <u>Ivardija</u> , kad žmogus yra ypatingas Dievo kūrinys, turintis kūną ir sielą.
B4.1 <u>Ivardija</u> , kad Dievas mus sukūrė skirtingus, su skirtingomis dovanomis.	B4.2 <u>Aptaria</u> , kaip skirtingi žmonės gali būti vieni kitiems reikalingi.	B4.3 <u>Pagarbiai bendrauja</u> su visais klasės draugais. Apibūdina savo ir kitų žmonių teigiamas savybes.	B4.4 <u>Kuria</u> pagarbaus bendravimo taisykles. <u>Ivardija</u> pagarbos kitam žmogui pagrindą - visi esame mylimi Dievo vaikai.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 <u>Ivardija</u> artimiausias bendruomenės. <u>Nurodo</u> , ką reiškia žodis „bendruomenė“.	C1.2 <u>Dalijasi</u> idėjomis, kodėl ir kaip reikia bendradarbiauti su kitais draugais, šeimos nariais, kaimynais. Mokosi puoselėti draugystę su žmonėmis ir bendrauja su Dievu maldoje.	C1.3 <u>Ivardija</u> , kad ir Bažnyčia yra bendruomenė. Skiria sąvokas „Bažnyčia“ ir „bažnyčia“.	C1.4 <u>Siūlo</u> idėjas kaip pagerinti Bažnyčios bendruomenės gyvenimą, kad joje visi gerai jaustųsi.
D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė			

D1.1 <u>Paaishkina</u> , kas yra draugas ir kaip galima susidraugauti su kitu. Rodo rūpestingą ir draugišką elgesį klasėje ir už jos ribų.	D1.2 <u>Ivardija</u> , kaip galima susidraugauti su Jėzumi.	D1.3 <u>Papasakoja</u> vieno šventojo gyvenimą ir paaishkina, kodėl jis vadinamas Dievo draugu.	D1.4 Kūrybiškai, naudodamas įvairias komunikavimo formas, <u>pristato</u> Mergelės Marijos ir pasirinkto šventojo gyvenimą.
E. Morale/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 <u>Skiria</u> gyva nuo negyvo. Pateikia pavyzdžių, kurie atspindi neatsakingą žmogaus elgesį gamtoje.	E1.2 <u>Ivardija</u> , kad gyvybė yra dovana. Paaishkina, kodėl reikia saugoti gamtą.	E1.3 <u>Žino</u> , kad gyvybė yra šventa ir neliečiama Dievo dovana. <u>Atpažįsta</u> ir <u>ivardija</u> , kaip Dievas patikėjo žmogui rūpintis Jo sukurtu pasauliu.	E1.4 <u>Priima</u> sprendimus, kurie nekenkia jo ir kitų sveikatai. Savais žodžiais <u>paaishkina</u> , kaip jis pats gali prisidėti prie rūpinimosi Dievo sukurtu pasauliu.

3-4 klasė

Pasiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 <u>Ivardija</u> kaip buvo perduodami Šventojo Rašto tekstai.	A1.2 <u>Atpažįsta</u> ir <u>ivardina</u> Biblijos užrašymo būdus.	A1.3 <u>Apibūdina</u> Biblijos užrašymo būdus ir paaishkina panašumus ir skirtumus.	A1.4 <u>Nusako</u> pagrindinius Biblijos perdavimo etapus nuo sakinės tradicijos iki rašytinio teksto.
A2.1 <u>Žino</u> , kad Šv. Raštas skaitomas pagal nuorodą, kurią sudaro knygos pavadinimas, skyrius ir eilutė/eilutės.	A2.2 Pagal nuorodas <u>suranda</u> ir <u>perskaito</u> pateiktas Evangelijos ištraukas.	A2.3 <u>Paaishkina</u> , kaip nurodytas Evangelijos pasakojimas siejasi su gyvenimu.	A2.4 <u>Užrašo</u> Evangelijos ištraukos nuorodą, <u>sukuria</u> keturių Evangelijų simbolius.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 Su mokytojo pagalba <u>ivardija</u> Jėzaus dieviškumo ir žmogiškumo savybes. <u>Žino</u> , kad Jėzus – ne tik žmogus, bet ir Dievas.	B1.2 Jėzų, kaip Dievo ir Marijos Sūnų, <u>lygina</u> su kitais žmonėmis, nurodo panašumus ir skirtumus.	B1.3 <u>Išskiria</u> Jėzaus žmogiškumo ir dieviškumo bruožus.	B1.4 <u>Paaishkina</u> žodžius: Viešpats, Kristus, (Iš)ganytojas. <u>Pristato</u> kelis Jėzaus padarytus stebuklus.
B2.1 <u>Ivardija</u> , ką apie visatos sukūrimą sako mokslas ir tikėjimas.	B2.2 <u>Tyrinėja</u> mokslo ir tikėjimo teiginius apie visatos atsiradimą.	B2.3 <u>Nurodo</u> , koks yra visatos tikslas. Padaro išvadą, kaip mokslas ir tikėjimas papildo vienas kitą.	B2.4 <u>Ivardija</u> argumentus, kodėl tikėjimas mokslui neprieštarauja.
B3.1 <u>Ivardija</u> , kuo ji žavi jo tikėjimas.	B3.2 <u>Ivardija</u> priežastis, kodėl žmonės tiki į Dievą ir kodėl netiki.	B3.3 <u>Palygina</u> , kuo skiriasi tikėjimas ir pažinimas (žinojimas).	B3.4 <u>Sudaro</u> sąrašą, ką papasakotų netikinčiam draugui apie savo tikėjimą.
B4.1 <u>Ivardija</u> būdus, kaip Dievas mumis rūpinasi per artimuosius.	B4.2 <u>Apibūdina</u> Jėzaus santykį su kenčiančiu.	B4.3 <u>Paaishkina</u> sąvoką „Dievo Apvaizda“, pateikia pavyzdžių, kaip jie gali rūpintis kitais kasdienybėje.	B4.4 <u>Atpažįsta</u> Dievo Apvaizdą, bibliiniame tekste ir susieja su gyvenimu.

C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 <u>Nurodo</u> Liturgijos (Eucharistijos) ir kitų švenčių skirtumus. Atpažįsta, kokios yra liturginių drabužių spalvos.	C1.2 <u>Paaiškina</u> , Liturgija (Eucharistija) yra centrinė ir svarbiausia tikėjimo šventimo praktika.	C1.3 <u>Ivardina</u> būdus, kaip gali aktyviau dalyvauti Liturgijoje (Eucharistijoje). Paaiškina svarbiausius Liturgijos momentus.	C1.4 <u>Analizuoja</u> , ką reiškia „tikėjimą išpažinti“. Išvardija liturginių drabužių spalvas ir apibūdina jų reikšmę.
D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė			
D1.1 <u>Pastebi</u> skirtingų religijų maldos namų skirtumus. Pagal išorinį ženklą atskiria krikščioniškus maldos namus nuo nekrikščioniškų.	D1.2 <u>Atpažįsta</u> religijų skiriamuosius ženklus. Lygina trumpus šių religijų maldų pavyzdžius.	D1.3 <u>Paaiškina</u> , kuo krikščionys ortodoksai skiriasi nuo kitų religijų išpažinėjų.	D1.4 <u>Paaiškina</u> pagarbos kitų religijų išpažinėjams svarbą.
E. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 <u>Ivardija</u> pagarbaus elgesio su savimi ir jį supančia aplinka pavyzdžius. <u>Žino</u> Aukso taisyklę ir Didįjį Dievo įsakymą.	E1.2 <u>Ivardija</u> priežastis, kodėl svarbu pagarbiai elgtis gamtoje ir su gyvūnais. <u>Paaiškina</u> sąvoką, kas yra „artimas“ ir pateikia pavyzdžių.	E1.3 <u>Ivardija</u> , netinkamo elgesio gamtoje ir su gyvūnais, pasekmes žmogui. <u>Apibūdina</u> būdus, kaip elgdamiesi saugo gamtą, augalus ir gyvūnus.	E1.4 <u>Paaiškina</u> sąvoką „saikingumas“ ir pateikia saikingo gyvenimo pavyzdžių. <u>Analizuoja</u> pateiktas problemines situacijas ir paaiškina, kaip jose taikytų Aukso taisyklę ir Didįjį Dievo įsakymą.

5-6 klasė

Pasiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 <u>Paaiškina</u> sąvokas „kanonas“, „sandara“, „Geroji Žinia“ žmogui. Nurodo, kad Bibliją sudaro daug knygų.	A1.2 <u>Klasifikuoja</u> Senojo Testamento ir Evangelijos tekstus.	A1.3 <u>Atpažįsta</u> Biblijos teksto žanrą, pasakotoją, apibūdina kontekstą.	A1.4 <u>Pristato</u> skirtingus Biblijos žanrus ir juos <u>ilustruoja</u> pavyzdžiais, <u>paaiškina</u> kontekstą.
A2.1 <u>Nurodo</u> , kad Biblija yra svarbus kultūrinis paveldas.	A2.2 Biblijos tekstuose <u>atpažįsta</u> pamokančias istorijas.	A2.3 <u>Paaiškina</u> , kuo Biblijos kultūrinis paveldas yra svarbus. Biblijoje <u>randa</u> pamokančius pavyzdžius ir juos paaiškina.	A2.4 Biblijos pamokymus <u>sieja</u> su gyvenimu ir asmenine patirtimi, juos <u>interpretuoja</u> kaip literatūros ir kaip tikėjimo tekstus.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 <u>Atkuria</u> Jėzaus gyvenimo istoriją.	B1.2 Su pagalba <u>paaiškina</u> Jėzaus gyvenimo misiją.	B1.3 Remdamasis istoriniais šaltiniais ir Evangelija Jėzų <u>pristato</u> kaip istorinį Asmenį.	B1.4 Naudodamas įvairias raiškos priemones <u>atskleidžia</u> Jėzaus identitetą ir misiją per amžininkų ir

		Paaškina sąvokas: Išganymas, Atpirkimas	paties Jėzaus nurodytus titulus bei simbolius.
B2.1. <u>Ivardija</u> , ką apie pasaulio sukūrimą sako mokslas ir tikėjimas.	B2.2 <u>Tyrinėja</u> mokslo ir tikėjimo teiginius apie pasaulio atsiradimą.	B2.3 <u>Nurodo</u> , koks yra kūrybos proceso tikslas. Padaro išvadas, kaip mokslas ir tikėjimas papildo vienas kitą.	B2.4 <u>Ivardija</u> argumentus, kodėl tikėjimas mokslui neprieštarauja.
B3.1 <u>Ivardija</u> bendrystės pagrindą.	B3.2 <u>Ivardija</u> tikėjimą, kaip santykį tarp asmens ir Asmens, <u>pripažįsta</u> jo svarbą.	B3.3 <u>Nurodo</u> draugystės su Dievu būdus.	B.3.4 <u>Pateikia</u> Šventojo Rašto pavyzdžius, kuriuose pats Dievas ieško santykio su žmogumi.
B4.1. <u>Ivardija</u> didžiąsias pasaulio religijas, žino jų simbolius.	B4.2 <u>Apibūdina</u> didžiąsias pasaulio religijas, supranta sąvokas „politeizmas“, „monoteizmas“.	B4.3 <u>Klasifikuoja</u> monoteistines ir politeistines religijas ir paaškina jų skirtumus ir panašumus.	B4.4 <u>Lygina</u> didžiųjų religijų pagrindinius tikėjimo principus su krikščionių tikėjimu.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 Padedamas <u>atpažįsta</u> liturginius laikotarpius ir šventes. <u>Atpažįsta</u> sakramentų šventimo simbolius ir ženklus.	C1.2 <u>Apibūdina</u> liturginių metų cikliškumą. <u>Paaškina</u> , kaip švenčiami sakramentai.	C1. <u>Apibūdina</u> svarbiausius liturginius laikotarpius ir šventes.	C1.4 <u>Palygina</u> ir kūrybiškai <u>pristato</u> liturginių laikotarpių skirtumus ir panašumus.
D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė			
D1.1. <u>Išvardija</u> 10 Dievo įsakymų.	D2.2 <u>Pateikia</u> pavyzdžius, kaip sąžinė sąlygoja žmogaus apsisprendimus.	D1.3 Remdamasis Dekologu <u>svarsto</u> asmeninius veiksmus.	D1.4 Pasirinktais būdais <u>parodo</u> , kuo yra aktualus Dekalogas ir Kalno pamokslas.
E. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1. <u>Ivardija</u> žalingus įpročius ir galimas pasekmes. <u>Nurodo</u> , kas yra fizinė ir dvasinė sveikata, <u>atpažįsta</u> gailestingumo veiksmus ir nuostatas.	E1.2 <u>Supranta</u> veiksmo ir pasekmės ryšį ir iliustruoja pavyzdžiais. <u>Nurodo</u> pavyzdžius, kaip jis gali saugoti savo ir kitų sveikatą. <u>Suranda</u> gailestingumo pavyzdžius Biblijos tekstuose.	E1.3 <u>Ivardija</u> tikrosios laimės šaltinius, fizinės ir dvasinės sveikatos reikšmę, dalyvaujant Dievo plane. <u>Analizuoja</u> gailestingumo pavyzdžius šventųjų gyvenimuose ir asmeninėje patirtyje.	E1.4. <u>Sukuria</u> rekomendacijas tikrai laimei pasiekti ir gyvybei saugoti. Dalyvauja socialinėje-pilietinėje veikloje.

7-8 klasės

Pasiiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 <u>Paaškina</u> , kad Biblija turi literatūrinę ir dvasinę prasmę. <u>Žino</u> , kad yra Senasis	A1.2 <u>Žino</u> , kokiomis aplinkybėmis buvo užrašyta Biblija. <u>Paaškina</u> , kuo	A1.3 Pasirinktuose Biblijos tekstuose <u>atpažįsta</u> esančią istorinę konteksto kalbą.	A1.4 Biblijos tekstuose žodines ir dvasines prasmes <u>interpretuoja</u> istoriniame kontekste. <u>Paaškina</u> , kaip Bibliją

ir Naujasis Testamentai.	reikšmingas Senasis ir Naujasis Testamentai.		tyrinėja empiriniai mokslai ir teologija.
A2.1 Su pagalba Biblijos chronologinėje juostoje <u>atpažįsta</u> Išganymo įvykius.	A2.2 Chronologinėje Biblijos juostoje <u>suranda</u> ir <u>apibūdina</u> svarbiausius Išganymo įvykius.	A2.3 Biblinius pasakojimus <u>gretina</u> su Biblijos chronologine juosta. Bibliniuose tekstuose <u>atpažįsta</u> simbolinę kalbą.	A2.4 Kūrybiškai <u>interpretuoja</u> ir <u>pristato</u> pasirinktą Biblijos istorijos laikotarpį, jį iliustruoja to laikotarpio bibliniais tekstais ir simboliais.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 <u>Paaiškina</u> sąvokas „prisikelti“, „prikelti“, „Amžinasis gyvenimas“, „Išganytojo gimimas”.	B1.2 <u>Ieško</u> atsakymų į pagrindinius Prisikėlimo ir Amžinojo gyvenimo klausimus.	B1.3 Atsakymus į Prisikėlimo ir Amžinojo gyvenimo klausimus <u>sieja</u> su asmeniniu gyvenimu.	B1.4 Kūrybiškai <u>pristato</u> Amžinojo gyvenimo palyginimus.
B2.1 <u>Apibūdina</u> Jėzaus esminius bruožus, Šventosios Dvasios simbolius.	B2.2 <u>Atpažįsta</u> Šventosios Dvasios dovanas ir vaisius.	B2.3 <u>Komentuoja</u> kaip Šventosios Dvasios dovanos ir vaisiai keičia žmogaus gyvenimą, pateikia pavyzdžių.	B2.4 <u>Paaiškina</u> Šv. Dvasios dovanų reikšmę Bažnyčioje.
B3.1 <u>Atpažįsta</u> Dievo veikimą asmeniniame gyvenime.	B3.2 <u>Ivardija</u> Dievo veikimą istoriniuose įvykiuose.	B3.3 <u>Pateikia</u> šventųjų ir tikėjimo herojų pavyzdžius.	B3.4 <u>Gretina</u> biblinius ir istorinius įvykius, interpretuoja Dievo išganantį veikimą asmens ir tautos gyvenime.
B4.1 <u>Skiria</u> , ką reiškia žodžiai krikščionis ir ortodoksas. Žino, kas yra Ortodoksų Bažnyčia Lietuvoje.	B4.2 <u>Išvardina</u> krikščioniškas bažnyčias, atpažįsta jų pavadinimus.	B4.3 <u>Paaiškina</u> žodį konfesija. <u>Apibūdina</u> kelias krikščioniškas bažnyčias, jų istorinį atsiradimą.	B4.4 <u>Analizuoja</u> panašumus ir skirtumus krikščioniškų bažnyčių. <u>Apibūdina</u> ir paaiškina Ortodoksų Bažnyčios žymes.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 Su pagalba <u>paaiškina</u> , kad Bažnyčia švenčia tikėjimą liturgijoje: jį išpažįsta ir skelbia. <u>Nurodo</u> sakramentų kilmę ir prasmę Bažnyčioje.	C1.2 <u>Atpažįsta</u> tikėjimo šventimo ir išpažinimo pavyzdžius. <u>Apibūdina</u> sakramentų šaltinį, savitumą, per juos gaunamas malones.	C1.3 <u>Paaiškina</u> tikėjimo šventimą, atpažįsta liturgijos gestus ir pamaldumo raišką. <u>Komentuoja</u> , kokiomis sąlygomis ir kas gali priimti sakramentus, kokios per juos gaunamos malonės.	C1.4 Liturgijos pamaldumo simbolius <u>sieja</u> su bibliniais motyvais. <u>Analizuoja</u> sakramentų kilmę ir nurodo teikėją
D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė			
D1.1 <u>Žino</u> , koks yra krikščionio gyvenimo tikslas.	D1.2 <u>Atpažįsta</u> dvasinio tobulėjimo būdus.	D1.3 <u>Paaiškina</u> sakramentinio gyvenimo	D1.4 <u>Sieja</u> krikščionio gyvenimą su pašaukimu dvasiniam tobulėjimui.

		ir gailestingumo darbų reikšmingumą.	Esant reikalui <u>taiko</u> dvasinio augimo būdus.
E. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 <u>Ivardija</u> Bažnyčioje vykdomą socialinę veiklą. <u>Paaiškina</u> , ką reiškia žodis „savanoris“. Atpažįsta ekologines problemas.	E1.2 <u>Ivardija</u> socialinio Bažnyčios mokymo principus. <u>Nurodo</u> savanorystės svarbą. Ekologines problemas sieja su žmogaus veikla.	E1.3 <u>Paaiškina</u> socialinio Bažnyčios mokymo principus. <u>Apibūdina</u> savanorystės bruožus. <u>Nusako</u> ir <u>analizuoja</u> tikėjimo ryšį su ekologiniu atsivertimu.	E1.4 <u>Suplanuoja</u> savanoriškas veiklas remdamasis socialinio Bažnyčios mokymo principais.

9-10 klasė

Pasiekimų lygiai			
A. Šventojo Rašto pažinimas			
I	II	III	IV
A1.1 <u>Paaiškina</u> skirtumus ir panašumus tarp Senojo ir Naujojo Testamentų.	A1.2 Savais žodžiais <u>apibūdina</u> Šventojo Rašto vaidmenį Bažnyčioje.	A1.3 <u>Ivardija</u> ir <u>paaiškina</u> pagrindinius Šventojo Rašto vaidmenis Bažnyčioje ir moksle.	A1.4 <u>Apibendrina</u> ir <u>aprašo</u> Šventojo Rašto naudojimo situacijas. Literatūroje ir mene <u>atpažįsta</u> ir <u>paaiškina</u> biblines temas, teologinę reikšmę, simbolius, vardus, reiškinius.
A2.1 Savais žodžiais <u>paaiškina</u> kaip pritaikyti Biblijos tekstus savo gyvenime.	A2.2 <u>Analizuoja</u> kaip bibliniai tekstai daro įtaką asmeniniams sprendimams ir veiksams.	A2.3 <u>Lygina</u> ir <u>vertina</u> palyginimų biblinės kultūros kontekstą ir prasmę šiandienos fone.	A2.4 Kūrybiškai <u>interpretuoja</u> literatūrinius tekstus remdamiesi bibliniais tektais.
B. Tikėjimo turinio pažinimas			
B1.1 <u>Ivardija</u> Iškūnijimo ir Išganyto slėpinio esmę.	B1.2 <u>Formuluoja</u> klausimus ir <u>ieško</u> atsakymų apie Jėzaus žmogiškumą ir dieviškumą.	B1.3 <u>Suranda</u> Biblijoje tekstus, liudijančius Jėzaus misiją.	B1.4 <u>Geba</u> kritiškai vertinti informaciją apie Jėzaus asmenį ir misiją.
B2.1 <u>Geba</u> atpažinti klaidingus Dievo įvaizdžius.	B2.2 <u>Ivardija</u> klaidingų Dievo įvaizdžių atsiradimo priežastis ir pasekmes.	B2.3 <u>Apibūdina</u> dieviškųjų Asmenų darbus ir misijas <u>Apibūdina</u> teisingus Dievo įvaizdžius remdamasis Biblija.	B2.4 <u>Paaiškina</u> ir pagrindžia Švenčiausios Trejybės asmenų vaidmenis, raišką žmogaus gyvenime.
B3.1 Remdamasis Tikėjimo išpažinimu <u>įvardija</u> pagrindines tikėjimo tiesas. <u>Paaiškina</u> mokslo ir tikėjimo santykį per jų keliamus klausimus.	B3.2 <u>Renka</u> , <u>sieja</u> ir <u>kritiškai vertina</u> informaciją apie mokslo ir tikėjimo dialogą.	B3.3 <u>Analizuoja</u> ir <u>komentuoja</u> krikščioniškojo gyvenimo tikslą Amžinybės perspektyvoje.	B3.4 <u>Apibendrina</u> ir <u>aprašo</u> tikėjimo vaidmenį žmogaus gyvenime. <u>Tikslingai pasirenka</u> ir <u>kūrybiškai naudoja</u> kompleksines raiškos priemones ir formas pateikdamas tikėjimo pavyzdžius.

B4.1 <u>Apibrėžia</u> tarpreliginio dialogo sąvoką.	B4.2 Remdamasis šaltiniais <u>įvardija</u> tarpreliginių susitikimų tikslą ir rezultatą.	B4.3 <u>Paaiškina</u> tarpreliginio dialogo raidos etapus ir pateikia bendruomenių kultūrinio dialogo pavyzdžių.	B4.4 <u>Analizuoja</u> ir <u>pristato</u> įvairiomis raiškos priemonėmis Ortodoksų Bažnyčios kultūrinio dialogo pavyzdžius.
C. Bažnyčia ir liturgija			
C1.1 Paaiškina, kas yra liturgija ir žino pagrindinius liturginius veiksmus. Paaiškina, kas yra sakramentai ir juos įvardija.	C1.2 Analizuoja, kokią įtaką jo veikimas/neveikimas turi Bažnyčios gyvenimui. Paaiškina, kaip sakramentinis gyvenimas daro įtaką asmeniniams sprendimams ir veiksams.	C1.3 Paaiškina, kad krikščionis turi daug galimybių aktyviai įsitraukti į liturgiją ir ją praturtinti savo gabumais. Apibrėžia sakramentinio gyvenimo požymius ir gaunamas malones.	C1.4 Apibūdina asmens atsakomybę už krikščioniškos bendruomenės stiprinimą. Atlieka tiriamąjį darbą apie vietos bendruomenę. Kuria žmogaus gyvenimo aprašymą, siedamas konkrečių sakramentų šventimą su žmogaus gyvenimo etapais.
D. Asmens tobulėjimas ir visuomenė			
D1.1 Nusako, koks yra krikščionio pašaukimas ir misija, kuo skiriasi karjera ir pašaukimas.	D.2 Susieja pasaulimą ir Kūrėjo duotą laisvę pasirinkti. Nurodo skirtumus ir panašumus tarp pašvęstojo gyvenimo, kunigystės, santuokos.	D1.3 Analizuoja stereotipų ir išankstinių nusistatymų kilmę ir neigiamą poveikį maldos gyvenimui. Analizuoja ir įsivertina Dievo dovanotus talentus planuodamas savo profesinę karjerą.	D1.4 Pagal savo turimus talentus, kartu su grupe suplanuoja projektą, kuriame pasitikrina savo gebėjimus ir įsivertina savo dalyvavimą jame.
E. Moralė/ etika arba žmogus ir pasaulis			
E1.1 Atpažįsta bioetines problemas nurodytuose šaltiniuose. Analizuoja situacijas, kaip galima atjausti, padėti šalia esantiems. Paaiškina pagrindinius Bažnyčios socialinio mokymo principus.	E1.2 Įvardija bioetikos pagrindinius principus. Išskiria gyvybės ir mirties kultūrų požymius. Įvardija Bažnyčios socialinio mokymo gaires žmogaus gyvenimo klausimais.	E1.3 Paaiškina veiksmo moralumo kriterijus, mažesnio blogio ir dvigubos pasekmės principus. Nusako ir pavyzdžiais paaiškina Bažnyčios socialinio mokymo esmę ir principus, susieja juos su Jėzaus mokymu ir pavyzdžiu.	E1.4 Analizuoja bioetinius klausimus remdamasis krikščioniškuoju mokymu. Analizuoja, interpretuoja ir vertina savo vaidmenį renkantis gyvybės kultūrą. Taikydamas Bažnyčios socialinio mokymo principus sukuria socialinę reklamą.